

El llenguatge

La fira de

mostres 1/xii/1979

Tot hom sap que és una fira de mostres: aquell certamen en què els productes que s'exhibeixen no són per a la seva adquisició immediata sinó únicament com a mostra dels que estan a punt de sortir o bé han sortit de poc al mercat. La proliferació d'aquests certamens ha fet que les paraules fira i mostra s'hagin arribat a associar gairebé indissolublement i que, com a conseqüència, algú, d'una fira de mostres, actualment en digui ja simplement una mostra. I això és sens dubte una exageració excessiva que segurament convindria evitar. Es cert que el substantiu mostra significa també «acció de mostrar», més exactament, segons el Diccionari Fabra, «acte de mostrar, d'ostentar». Però no sembla pas que sigui emparant-se en aquest significat que alguns diuen mostra en lloc de fira, exposició o certamen, sinó ampliant abusivament el que correspon a la designació d'una cosa material, concretament, la designació d'aquells productes que s'exhibeixen o exposen a l'interès dels assistents a la fira. La paraula fira és un terme ben acreditat, usat tradicionalment i secularment en les activitats mercantils del nostre poble. Per moderns i sofisticats —productes de la més avançada tecnologia— que arribin a ésser els articles les mostres dels quals s'exhibeixin en un certamen, hom no ha de tenir cap escrúpol ni experimentar cap complex a denominar-lo una fira, amb què més aviat diríem que en resultaran honorats que no pas rebaixats o desprestigiat.

Les mostres, doncs, són els articles mateixos (una peça, un fragment, una unitat) que es mostren per tal de donar-ne a conèixer la qualitat i les altres característiques (en una roba, la mostra és qualsevol mena de dibuix teixit o estampat: Aquella roba, és llisa o fa una mostra?. De la col·lecció de mostres d'un fabricant o d'un corredor en diem un mostrari, mot derivat de mostrar, tament com caduïari i glossari són derivats de cedula i glossa. Però l'ús d'aquesta forma coneix algunes vacil·lacions. Efectivament, n'hi ha que diuen «mostruari», en lloc de mostrari que deu provenir, segurament, d'una forma també incorrecta del castellà, ja que en aquesta llengua la forma adequada és «muestuario» (de «muestra»), i no «mostruario».

Albert Jané